

Oponentský posudek bakalářské práce

Adam Hnojil, Josef Max. Sochařství pozdního neoklasicismu v Čechách

Adam Hnojil obhajuje práci, která výrazně přesahuje nároky, kladené standardně na práci bakalářskou. Obsáhlá studie prozrazuje dlouholetý zájem autora o danou problematiku.¹ Jeho důkladná obeznámenost mu dovolila výborně zvolit téma, formulovat precizně vstupní teze a provést důkladnou analýzu na základě studia uměleckého materiálu, dobových dokumentů, primární a sekundární literatury a širšího společenského kontextu. V závěru dochází k syntéze, zásadně přínosné pro bádání o umění 19. století v Čechách.

Autor v celé bakalářské práci věnuje velkou pozornost recepci díla Josefa Maxe jeho současníky i pozdější uměleckou kritikou. Jednou z největších devíz studie je tak sofistikovaná analýza příčin ignorování Maxova sochařského přínosu českou uměleckou historií. V kontextu českého bádání o umění 19. století lze tento Hnojilův přístup označit za mimořádný. Problematika postavení česko-německých (potažmo německo-českých) tvůrců na umělecké scéně v Čechách byla již podrobně zkoumána v souvislosti s uměním první poloviny 20. století, v rámci 19. století jí však dosud věnuje pozornost jen nemnoho odborníků. Adam Hnojil demaskuje motivace českých historiků umění pro vymazání tvůrců Maxova typu z tuzemské umělecké mapy a odkrývá konstrukce, podírající mýty českých velikánů typu Václava Levého nebo Josefa Václava Myslbeka. Obzvláště srovnání Maxovy tvorby a životního osudu s Václavem Levým považuji za velmi invenční. Přináší originální poznání nejen o tvorbě obou tvůrců, ale také o (mnohdy bezděčné) tendenčnosti českého dějepisu umění.

Adam Hnojil prokázal mimořádnou schopnost pracovat s obsáhlými fondy institucionálních archivů. Jediná drobná výtka by se týkala formálního ošetření této heuristické práce v celku bakalářské práce. V „Seznamu použitých pramenů a literatury“ měly být rozhodně zmíněny archivní fondy, se kterými autor pracoval, zejména Archiv hlavního města Prahy a Archiv Národní galerie (fond Společnosti vlasteneckých přátel umění). V pramenné části bývají navíc občas zmiňovány také sbírkové fondy, i když v tomto případě by to vzhledem k množství zpracovaných institucionálních (a soukromých) sbírek bylo asi nadbytečné. V literatuře pak postrádám některé novější příspěvky, reagující na výsledky bádání samotného Hnojila, konkrétně mám na mysli recenzi Pavly Machalíkové v časopise *Umění*.²

Tyto výtky jsou však opravdu jen okrajové. Práci hodnotím jako výrazně nadprůměrnou a jednoznačně ji doporučuji k obhájení.

V Praze dne 12.1.2016

Doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.

¹ Srov.: Adam Hnojil, Pomníková tvorba sochaře Josefa Maxe (1804-1855) ve druhé čtvrtině 19. století. Ideologický kontext kultury, *Umění*, 2005, č. 4, s. 347-365. Srov. dále: Idem, *Josef Max. Sochařství pozdního neoklasicismu v Čechách*, Praha 2008.

² Pavla Machalíková, Adam Hnojil, Josef Max. Sochařství pozdního neoklasicismu v Čechách (rec.), *Umění*, 2009, č. 6, s. 585-587.